

ABONAMENTUL
 un an . 24 Cor.
 jum. an . 12 "
 o lună . 2 "
 Nrul de Duminecă
 un an . 4 Cor.
 Pentru România și :
 America . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA :
 Miksa utca 2—3.

INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se în-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Viitorul bisericii noastre.

Tot nu putem alunga impresia știrilor ce
 am primit din Oravița în zilele din urmă.
 Din sortile izbânzii electorale sunt multe,
 dar totuși presimțim unui dezastru, nu
 electoral, ci al altuia mult mai dureros: de-
 zestrul moral al dezertăriei preoțimii no-
 aștră.

Când ne-amintim rolul ce a avut biserica
 în trecutul poporului românesc, și când ve-
 dem cum azi calea dintre poporul româ-
 nesc și biserica românească să desface în
 două, trebuie să mărturisim că ne aflăm în
 fața unei clipe istorice.

Nu credem să fie un popor a cărui
 viață întreagă să fie atât de strâns unită, ca
 noastră, cu biserica. Nu se poate preciza
 timpul când poporul românesc s'a încrești-
 tat, dar ne amintim de cele mai vechi vre-
 muri de formațiune ale poporului nostru,
 așa cum ni-le-a zugrăvit d. Ioan Slavici în
 romanele sale istorice, mai ales în »Din
 străni«. Trăind o viață deslegată de glic,
 și de păstori primitivi, cutrierând văile
 pășunile Carpaților românii erau lipi-
 ti de cea mai elementară organizație
 politică. Dar dintre ciobanii aspri și primi-
 tivi, o figură să desprindă: preotul, el în-
 suși mai mult un cioban, având însă un
 ascendent de evlavios respect asupra ace-
 lui popor simplu, și simbolizând toată viața
 și sufletească.

Nimic nu ne arată mai bine ca asta în-
 semnătatea bisericii pentru noi. Biserica și
 preoțimea înfățișează forma cea mai veche

de organizație, pe care o cunoaște poporul
 românesc, afară de cea familiară, și toate
 celelalte organizații sunt mai noi, decât ea.

Respectul bisericii e mai vechiu decât
 orice respect de altă autoritate și este deci
 cel mai adânc și cel mai puternic în sufle-
 tul popoului nostru, mai puternic chiar de-
 cât respectul autorității de stat.

Și precum în formele vieții noastre pu-
 blice, așa și în fondul culturii românești,
 alături de partea populară folclorică, bise-
 rica și religia formează stratul fundamental
 (v. »Cultura română și politicianismul« de
 d. Rădulescu-Motru).

Am socotit de trebuință a se spune ace-
 stea, căci astăzi multă lume cu gândire po-
 litică »modernă« este plecată să nesoco-
 tească însemnătatea bisericii pentru viața
 noastră. Datoria unei politici românești cu-
 minți e de-a păzi cu simț istoric continui-
 tatea evoluției noastre.

Nici azi rolul bisericii nu este isprăvit,
 ea nu aparține trecutului, istoriei, cum ade-
 sea să afirmă de oameni îmbibați cu gân-
 direa străină, dizolvantă a simțului istoric.
 Prea a fost lungă epoca în care viața bisericii
 însemna o mare parte integrantă a vieții
 românești însăși, prea multe și prea adânci
 legăturile cari ne-au înălțat, decât să se
 poată desface atât de repede.

Cel mai mare talent politic, cel mai mare
 duh de organizare, pe care l-a produs până
 azi poporul românesc din Ungaria, Andrei
 Șaguna a fost preot. Numai în cadrul bi-
 sericii el a avut putința de a-și desfășura

toată activitatea sa politică, el a trăit și a
 lucrat prin biserică și pentru biserică.

Aceasta este tocmai dovada marelui său
 spirit: a înțeles că viața sufletească a ace-
 stui popor să razimă mai întâi în biserică
 și că dacă vrea să întărească poporul, tre-
 buie mai curând decât orice să-i întărească
 biserica, dându-i construcția viguroasă și
 măreață a organizației ei de azi.

Biserica este mândria, scutul și arma
 noastră în timp de luptă, e mângăierea
 noastră în vreme de pace. Reprezentantul
 ei, preotul nu e străin de viața noastră, e
 atât de mult legat de ea încât nu ne-o pu-
 tem închipui fără de figura lui și strunele
 poezilor l'au cântat, penelul pozatorilor l'a
 descris ca pe un întrupător al vieții noastre.

Poporul a cuprins într'un singur cuvânt
 tot ce este preotul pentru el: *părinte*, îi
 zice.

Credeam că aceste sfinte legături între
 preot și poporul nostru nu se vor putea
 desface nici-când. Nici popoarele cele mai
 înaintate nu să pot lipsi de o viață reli-
 gioasă și cine a fost în America, în țara
 fabuloasă a progresului modern, a constatat
 cu mirare că viața religioasă aici e mai in-
 tensivă decât ori-unde.

Dar iată știri cari ne fac să credem că
 ne aflăm în fața clipei când preoțimea să
 desface de popor și să împrumută unei nă-
 zuinți nu străine numai, ci dușmane de-a
 dreptul poporului. La Oravița preoții în par-
 tea cea mai mare s'au înrolat sub steagul
 lui Wekerle. Poate ar trebui să fim mai
 aspri în expresie, dar mărturisim că suntem

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Zecele de roșu.

— Schiță. —

De Ilie Marin.

Dăm scaunele mai aproape de masă și ne a-
 șezăm toți trei. Mașina de cusut a Ghinei a în-
 dat să mai facă larmă.

— »Știi să dai în cărți?«
 — »N'am nebunit...«
 — »Nu, zău, nu știi?«
 — »Nu...«
 — »Să ne dea Tavi, el știe minunat...«
 — »Da ce v'a apucat?«
 — »Nu, vreau să ne dea în cărți. Nu știi cât
 e interesant... Ea-și îndreaptă ochii ei spre
 mine, mă roagă cu privirile: »Vrei...«
 — »... Bine, dacă ai tu poftă...«
 — »Tu nu vrei?«
 — »E o copilărie...«
 — »Bine, fie copilărie! Da dacă vreau eu, nu
 e copilărie. Vrei?«
 — »S'auzim...«

Tavi își scoate cărțile de joc soioase, cu cari
 a căsătorit de câțori are »proză« în cap.
 Începe cărți de joc de ție mai mare greață să le
 ia în mână, dar (după spusa lui) cu atât mai
 »mistic«, cu cât sunt mai murdare, căci murdă-
 ria asta »aduce noroc«.

În odaia simplă e liniște. Ghina își petrece un
 braț pe după brațul meu, ne ținem mâinile strânse

și ne simțeam reciproc respirația. Un păr din
 părul ei îmi gădila urea.

— »Ei, ce mai mocăiești atâta?: Haidi!«
 Eu nu mă pot răbda să nu o întreb:
 — »Da tu, Ghina, tu crezi în fleacuri de as-
 tea?«
 — »De ce să nu cred?«
 — »Fiindcă nu pot să fie adevărate...«
 — »Tacă-ți gura. Să ascultăm...«

Tavi numără pe șoptite, ducându-și mereu de-
 getul la gură, umezindu-l, ca să poată desli-
 pi cărțile: unu... doi... trei... patru... cinci... șase...
 șapte... opt... unu... doi... trei.

— »Uf, doamne, dă mă iute...«
 »Ei, așteaptă puțin, că nu dau tătarii«, observă
 Tavi atins.

Ghina să nu-l supere, se grăbește să-l împace:
 — »Bine. Bine. Așteptăm. Da gată odată...«

Lampa filează. Ghina se ridică, întinde mâna să
 îndrepte flacăra. Li vād sînul pietros, cum se pro-
 filează, când ridică ea mâna.

— »Ei, s'auzim...«
 Tavi e băiat de treabă și ne face pe voie:
 — »Cui să i dau dintâi?«
 — »Lui Toma necredinciosul«, zice Ghina.
 — »Lăsați-mă din bibliie...«

— »Ba nu te lăsăm. Să te pocăiești. Ai auzit?«
 Ghina se apropie de mine, încât îi simțesc răs-
 flarea.

— »Fie, Dalila!«
 — »Ooo, Samsone, Samsone« și mi vîră
 mâna în păr Ghina și mi-l desmiardă.

Tavi numără cu ochii în cărți. Le-a așezat în
 ordine de războiu.

— »Un... doi... trei... patru... cinci... șase...
 șapte...« Într'o odaie... cinci... șase... șapte... o bu-
 curie...«

— »Bucurie? Să ști că vine scrisoarea, care
 o aștepti. Nu-i așa? O scrisoare...«
 — »Nu, aia spune numai bucurie...«
 — »Bine, bucurie, dar scrisoarea nu-i bucu-
 rie?«

— »Așa-i...«
 — »Să știi că primești scrisoarea...«
 — »Ascultați mai departe... cinci... șase...
 șapte... craiul... un domn mare...«
 — »Blond?«
 — »Blond...«
 — »Să știi că e tatăl tău! Să știi că-i tatăl
 tău! Și ce-i cu el?«

— »cinci... șase... șapte... cum să zic? are bani,
 vine cu bani, sau vrea să trimită bani. Așa
 ceva...«

— »Aaa? Stai, c'am găsit-o. Tatăl lui ne
 scrie scrisoarea... Unde-i, Unde-i?... așa... Cu
 scrisoarea asta ne face o bucurie mare în casă...
 Să știi că-i așa... Strălucesc ochii Ghinei, ca o-
 chii unei pisicuțe desmierdate. Se apropie de
 mine și mai tare și mă sărută pe frunte. Ea —
 biata — nu știe nimic de scrisoarea din buz-
 narul meu. Caută apoi cu ochii o carte.

— »Ce cauți? Ghina, ce cauți?«
 — »Zecele de roșu...«
 — »De ce cauți zecele de roșu?«

— »Ce-ți pasă?« zice ea vesel, mușcând într'o
 prăjiturică de ceai.

Eu întreb pe Tavi: »Ce însemnează zecele de
 roșu?«

prea stăpâniți încă de vechea venerațiune pentru biserică decât să putem da frâu liber sentimentelor ce ne cuprind.

Să nu pripim judecata noastră. Ceiace vedem la Oravița e numai un simptom. Dar simptomul acesta trebuie să trezească și pe cei ce în bună credință au crezut să pună interesele bisericii la adăpostul guvernului. În miopia lor, în îngustimea judecății și neînțelegerea marilor situații, prin congruă ei au subjugat preoțimea guvernelor, au pus corpul învățătoresc în închinarea aceluiaș idol și în schimbul unei sume de bani au supus biserica iobăgiei moderne a statului. Azistăm azi la procesul de *statificare a bisericii*.

Iată scopul statului. El a înțeles că pentru a ne nimici, trebuie să subjuge partea cea mai veche, cea mai prețioasă, cea mai intimă a vieții noastre, biserica. El știe că partea cea mai originală a vieții noastre se înveșmintează în forma asta și dacă își va robi-o, ne-a robit și pe noi în mare parte. Aceasta-i perfidia statului: *statificarea bisericii este distrugerea ei*. Nu vom putea clădi o nouă biserică pe ruinele celei vechi și biserica veche se va absorbi cu totul în organizația statului, pierzându-se pentru viața noastră națională.

Am fost prea îngăduitori față cu cercurile noastre bisericesti conducătoare. Am privit cu mânie în sân cum ele deapănă monoton viața birocratică de »exibite«, fără o licărie de înțelepciune, de prevedere politică mai înaltă. Cercurile noastre conducătoare nici nu par a avea măcar bănuiala răspunderii pentru sufletele încredințate. Iele nu cunosc decât sentimentul răspunderii către guvern.

Intâmplările dela Oravița trebuie să le scuture din atmosfera de îngustime și neprevădere. Perspective grele să deschid bisericii și ea va trebui să se hotărască în dreapta ori în stânga.

Biserica va trebui să se hotărască ori pentru stat ori pentru credincioși. Dacă ea se va hotărî pentru cel dintâiu, dacă va

trebui să îndurăm și lovitura asta, vom prinde-o cu brațe vânjoase, căci soarta unui popor nu poate atârna dela ieslea de congruă a guvernelor.

Osândirea dnei Vlad. Ni-se scrie din Budapesta: *Curia, în ședința sa de ieri, a confirmat sentința tribunalului din Deva, prin care dna Vlad e osândită, pentru agitație politică la o lună închisoare și 300 de coroane amendă.* Cum ne aducem aminte, între românce dna Vlad e cea dintâi, care va intra în temnița de stat. Și sperăm, că nu va fi cea din urmă...

Ajurnarea camerei? Pe coridoarele camerei se răspândise ieri vestea, că guvernul are de gând să ajurneze camera. Vestea asta, adusă în combinație cu criza balcanică, a făcut oarecare senzație printre deputați. Wekerle întrebat dacă știrea asta este adevărată, a răspuns: Nici prin minte nu ne-a trecut să venim acum cu ajurnarea camerei. Dimpotrivă, eu cred, că ar trebui să ne continuăm activitatea, în cameră, chiar și în caz, când ar izbucni războiul.

Situația politică în Austria. În jumătatea întâie a lunii lui Martie camera austriacă se va întruni din nou. Primul ministru d. Bienerth face toate încercările de a câștiga sprijinul majorității. Partidele liberale germane, creștinii sociali și câteva fracțiuni germane sunt dispuse să-l sprijinească. Polonii sovăiesc pe când marele partid socialist de-a cărui atitudine atârna mult, refuză să ajute guvernul, deși precizează necesitatea ca parlamentul trebuie salvat spre a evita guvernarea cu ajutorul §-lui 14 din constituție.

Față de această situație nesigură a majorității, o opoziție puternică a slavilor radicali, compusă din cehi, sloveni și croați este hotărâtă să răstoarne guvernul cu orice preț. Situația este deci puțin făgăduitoare.

Agitație antidinastică cu sprijinul guvernului.

Ziarul »Reichspost« desvălește în mod senzațional agitația antidinastică ungurească într'un articol de fond de dăunăzi. Artico-

lul e scris de un bun cunoscător al tuturor împrejurărilor din Ungaria.

Arată mai întâiu că toată presa ungurească din capitală și din provincie primește sub diferite titluri subvenții grase dela guvernul unguresc. Nu mai puțin primesc dela biroul de presă subvenții deputații unguri pentru articole scrise în ziarele din provincie.

Prin aceasta guvernul urmărește două scopuri: Presa din provincie o încatușează pentru coaliție și deputații primesc subvenții grase, de care se împartășesc numai când scriu pentru guvernul radical. Așa d. e. cazul deputatului Nagy György, care a trecut din partidul kossuthist în opoziție (partidul stânzei radicale) după ce a căzut la alegerea de secretar pentru parlament din anul 1908.

Trecut din partidul guvernului, Nagy putea să injure dinastia în »A Nap«, deși și aceasta este subvenționată de guvern, — cum îi plăcea, în ca să fie guvernul silit să dea seama de cele scrise, căci »A Nap« nu e foaia guvernului. Nagy nu e în partidul guvernului. Guvernul nu mai cu seamă kossuthist în felul acesta nutrește impotrivă Austriei și a casei domnitoare, care de când au ajuns la guvern partidul kossuthist a mai slăbit, dar se simte necesitatea ca să viețuiască și mai departe fiind temelia întregului partid.

Iată un exemplu: Gherla, a cărei împrejurime e reprezentată prin 80% români, 10-15% unguri, iar restul germani, slavi și armeni etc. nu a fost nicicând kossuthist, dar cu ajutorul guvernului apare încă de doi ani o fițuică sprijinind interesele opoziției radicale kossuthite. Ca să demonstreze ce influență poate să aibă așa o foaie asupra poporului, susnumitul ziar reproduce un prim articol al deputatului Nagy György, intitulat »14 Aprilie« scris la aniversara de 60 ani a majestaticului moment, când Ludovic Kossuth la biserica cea mare din Dobreja a declarat neapunere față de casa habsburgică. (Articolul din chestiune e în un așa ton scris, încât noi nu-l socotim vednic a-l reproduce). — În fiecare zi — zice »Reichpost« — apare câte un articol ca acesta, fără ca cei dela guvern să se gândească să schimbe aceste stări, se vede că și guvernul e de părere, că cu idei revoluționare s'ar putea ținea Viena în frică continuă.

Dar e drept, că cine ar putea să dea în judecată atât amar de articole, câte să scriu în felul acesta? În același timp se persecută scrierile și știrile de un conținut dinastic. Așa s'au confiscat și prin hotărâre judecătorească s'au nimicit toate cărțile, revistele și ziarele, cari conțineau admira-bila vorbire a lui Bănuțiu, ținută în 15 Maiu

— »Ei, cai verzi pe păreți! Pasărea mălai visează. Logodnă!«

Ghina se prefăce că e rușinoasă și își ascunde capul în mâni, apoi, deodată, repede, ca un prâsnel, se învârtă într'un călcâi, de-i rotește haina ca o pâlnie furtunoasă, și mi sare în brațe.

— »Ești rău. De ce i ai spus?«

— »De ce să nu-i spun? Tot la fleacuri îți stă gândul« răspunde fratele Ghinei, până când ea îi face un nas lung și strengăresc.

— »Haide, mai departe...«

— »cinci... șase... șapte... nouălea de verde... năcaz mare«.

— »Spui prostii«.

— »Ba nu spui prostii, uite aici«.

— »Nouălea de verde e numai năcaz, un năcaz mare«.

— »Bine, fie«.

— »Da tu totdeauna faci din fânțar armăsar. Să te ferească sfântul. Par'că n'ai avea inimă de frate«.

— »Ghina, lasă-mă în pace«.

— »De cap, de cap« sar eu voind să fiu vesel.

— »Bine, un năcaz — zice Ghina da nu vin năcazuri mărunte pe capul omului în fiecare clipă? Vre-o durere de măsele, vre-un ochiu de găină... nu-i așa, nu-i așa?« Și mă îmbrățișează, cum știe ea să îmbrățișeze mai bine.

— »Haide, mai departe«, poruncește ea repede. Fratele ei duce degetul la gură și numără: ... »patru... cinci... șase... șapte... judecată... patru... cinci... șase... șapte... riga de verde... a! spaimă mare!«

Ghina s'a repezit ca o leoaică și a dat o lovitură cărților, de au sburât toate la pământ.

— »A! prostii! prostii! Nu-i așa? Cine să creadă toate fleacurile?« zice Ghina înroșindu-se tot mai tare. Pieptul i-se bate nebun sub bluzulița de stambă. Ochii îi sunt o flacără. Își încheie stă mâinile în brațul meu, mă ține strâns, strâns, proptindu-și capul cu toată taria de mine. »Ce pot să ști nește cărți de joc? De unde o pot ști? Cine să li-o fi spus? Nu-i prostie?«

— »Ei vezi, nu ți-am spus și eu? De ce nu mi-ai crezut?« o mângâi eu.

Ea tremură. Îi simt mâinile cum și-le încolăcește pe după gâtul meu și cum mă sărută pe frunte, fierbinte, fierbinte.

— »O, Dalila mea! Dalila mea!«

De odată se desprinde rezolută și mi-se uită în ochi.

— »Ai căpătat scrisoarea?«

— »Nu« îngân eu.

— »Atunci?«

— »Atunci?«

— »Cum îți explici tăcerea tatălui tău?«

— »Ce să-ți spun?« Nu știu. E bolnav... n'are vreme...«

— »N'are vreme! Par'că e o jucărie la mijloc!...«

Fratele ei stă neștiind ce să facă, după ce a adunat cărțile de pe jos. Lucrul cel mai bun i-se pare să ne lase singuri — și iese.

— »Ghina« zic eu, »Ghina. Uită-te în ochii mei.« Mi se uită cu toată dragălașia celor 18 ani ai ei.

Îmi iau pălăria și bastonul. E seară.

— »Vrei să te duci?«

— »Da«.

— »De ce mi lași?«

— »Să scriu o scrisoare.«

— »Cui?«

— »Tatăi.«

— »Din nou?«

— »Da«.

— »Crezi că o să ajungi ceva?«

— »Cred.«

— »Nu-l cunoști tu atât de bine?«

— »Mai încerc odată.«

— »Atunci adio.«

— »Adio.«

Ne stăm în brațe. Ne cuprinde în fior din creștet până în tălpi.

— »Ghina mea, Dalila!«

— »Cărțile!«

— »Cărțile? Să le arunci în foc!«

Ne mai uităm încă-odată unul la altul — ies.

O seară atât de liniștită. Mă așez pe o bancă și despătur scrisoarea din buzunar. Mă arde scrisoarea asta care era dată de gol de nouă de verde. Felinarul își trimite câteva zare până la mine. Mai recitesc odată cele patru pagini și le rup încet, încet, lăsând să fluture la pământ. Câteva bucățele se mai pot ceti: »e prea slăbă... «tu poți... «ai talent... «nesocotință.«

Mă ridic și respir ușurat.

Lupta! Năcazul! Iată-le aici! Dar voiu lupta! Norocul și-l croiește omul. Cine o să îmi stea în drum?

48 pe Câmpul Libertății în prezența celor 2000 de români veniți din toate unghiurile Ardealului, pentru revoluția maghiară. Editorii acestei vorbiri au trebuit să îndure închisoare și pedepse în bani. Și ce conține această vorbire? Vorbirea aceasta e fundamentul programului, care a ținut pe români la oaltă între toate împrejurările. Nu se poate spune alte de aceasta vorbire, nici chiar e mai de admirat în ea: retorica, materialul istoric sau vederile clare spuse de Bărnăușu.

Punctul culminant în această vorbire era jurământul românilor prezenți în numele națiunii române: »Să rămânem credincioși dinastiei Habsburg-Lotaringice și să ne creștem copiii noștri în aceleași sentimente de credință«. — Și câți români au trebuit să ispășească prin pierderea libertății și pedepse în bani îndrăzneala de a-și aduce aminte de aceasta vorbire a lui Bărnăușu. — Iar domnii Nagy și soții pot să și serbeze aniversarea jurământului lor din 14 Aprilie 1849, sub paza guvernului ca otrava antidinastică să o alească în masele mari ale poporului maghiar, și cu ajutorul renegaților mituiți cearcă să o furize și în inimile românilor.

Trebuie mai mult pentru ca să cunoaștem rețetul kossuthist din Ungaria. Încheie »Reichs-rast«!

Din România.

Vânătoare princiară. La vânătoarea princiară, în prima bătaie făcută de A. S. R. principele Ferdinand în pădurile muntelui Seșu din Muscel s'au împușcat 12 porci mistreți.

Azi se va continua vânătoarea în pădurile muntelui Plășoru. Timpul fiind splendid, se speră în rezultat și mai frumos.

Vaporul »Impăratul Traian« în pericol. În ziua de 5 Februarie, vaporul »Impăratul Traian« a plecat din Costanța, ca de obicei, în urșă, spre Constantinopol.

Din cauza cărmei defectuoase și a mării care era foarte agitată, vasul a plutit în voia întâmplării în largul mării timp de 8 ore.

De unde trebuia să ajungă la 11 dimineața în Constantinopol, »Impăratul Traian« a ajuns la 7 ore seara. Dar nici aici el nu a putut acosta, din cauză că, ni-se spune, pe drum își pierduse ancora.

Vaporul atunci a trebuit să se retragă în larg, unde a stat până dimineața, când marea s'a liniștit și când reîntorcându-se a putut acosta.

Din nenorocire, am înregistrat doua accidente: D. Columb întendentul vaporului, și-a strivit un deget dela mână, iar un marinar, surprins de uriașele valuri, cari pătrunseră chiar prin cabina, a fost izbit cu atâta furie, încât s'a ales cu un picior zdrobit.

Moartea arhimandritului Nifon.

Starețul mănăstirii Sinaia.

O telegramă primită azi din Tiberiada (Palestina), de către Eforia spitalelor civile, anunță trista veste a morții arhimandritului Nifon Popescu, starețul mănăstirii din Sinaia. Telegrama este trimisă de arhimandritul Dionisie Simionescu, starețul mănăstirii Predeal și parohul bisericii din Pusteni, tovarășul de călătorie al arhimandritului Nifon.

Arhimandritii Nifon și Dionisie au plecat din București, după botezul A. S. R. Principesei Ileana, la Ierusalim, spre a se închina la sfântul mormânt.

După câteva zile de ședere acolo, s'au dus la Tiberiada, lângă lacul Tiberiadei sau Galileei, unde arhimandritul Nifon și-a dat ostescul sfârșit.

Eforia a comunicat trista veste la palatul regal, unde regretatul arhimandrit se bucura de o deosebită considerațiune.

Arhimandritul Nifon s'a născut la 21 Mai 1855 și s'a consacrat vieții monahale încă de pe când era copil. El a fost pe rând

diacon și ierodiacon la mitropolia din București, preot și apoi hirotonisit arhimandrit. La 1 Septembrie 1888 a fost numit stareț al mănăstirii din Sinaia.

Defunctul era unul din distinșii noștri slujitori ai bisericii și se bucura de mare stimă în lumea clerică și laică.

Acestui luminat și distins arhimandrit se datorește organizarea muzeului mănăstirii Sinaia, în care se găsesc vestimente, icoane, diferite odăjdii și cărți vechi de mare valoare istorică.

Arhimandritul Nifon, înainte de a pleca la Ierusalim, a lăsat testamentul său împreună cu ceasul pe care i l'a dăruit M. S. Regele la botezul A. S. R. Principesei Ileana, în păstrarea d-lui Al. Gălășescu, șeful serviciului spitalelor dela Eforie.

Reamintim în treacăt că fostul stareț din Sinaia a luat parte la botezul tuturor copiilor regali, pe cari i-a scufundat în cristelniță, afară de mica principesă Maria, care a fost botezată în străinătate.

Di Gălășescu va depune testamentul și ceasul la tribunal. În același timp, dsa a luat măsuri ca să se aducă trista veste la cunoștința familiei.

Adăogăm ca un duios amănunt, că mama arhimandritului Nifon trăiește și se află printre călugărițele dela mănăstirea Pasărea.

Moartea tinăruului dr. Victor Nyilvan.

Somcuta mare, în 22 Februarie 1909.

Orășelul nostru a petrecut în 21 l. c. la lăcașul veșniciei pe iubitul, harnicul și simpaticul tinăr de juste speranțe, Dr. Victor Nyilvan, adv. răpit de cruda moarte în floarea vârstei sale de 33 de ani.

A fost jurisconsultul băncii »Chiorana«, membru fondator al asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român; președinte al »Reuniunii române de cântări« din loc; membru în reprezentanța comunală; membru în senatul bisericesc și școlar din loc — cu un cuvânt un om de seamă în viața noastră națională. Poporul din acest ținut deplânge în repausatul nu numai pe povătuitorul cinstit și harnic, ci și pe conducătorul luminat al vieții lui publice.

Victor Nyilvan s'a stins în Budapesta, unde înainte cu o săptămână a fost dus pentru a căuta ameliorare sănătății sale sdruncinate acum mai în urmă, prin o diligență și muncă poate prea încordată.

În ziua de 17 c. după amiază a petrecut cu amicul său Aurel Nistor, în odaia dânsului, într'un mod vioiu, plăcut și cu un humor tineresc nevinovat, vorbind și glumind despre câte toate.

Amicul său, luânduși »rămas bun« s'a îndepărtat, iar dânsul a scris două ilustrații acasă în cari zice: »Am sosit în pace... Mă simțesc foarte bine. Isprăviți lucrările în cancelarie ca să nu fie restanță... « Acestea ilustrații le-am primit în ziua următoare aici în cancelaria sa. În aceeași zi seara la timpul îndatinat s'a culcat și până către orele 10—11 a cetit ziare. Dimineața grijiții l'au aflat mort în pat, învâlit cu capul în mână...

În 20 c. la 12 ore din zi, cosciugul cu resturile lui pământești au sosit la gara din loc însoțite de intristatul său părinte Nicolau și frățiorul său Dr. Aurel, de unde, — după ce au fost binecuvântate de Magn. Sa canonicul de Oradea-mare Moise Nyes și M. O. D. protopop Ioan Serb, în sunetul clopotelor dela biserici și cântările jalnice executate de »corul plugarilor« a fost condus de amicii și colegii lui și un public foarte mare până la casa părintiască și așezat pe catafalc.

Duminecă în 21 la 2 ore p. m. s'a îndeplinit prohodul prin 11 preoți în frunte cu Magn. canonic Nyes. Prohodul s'a început la casa părintiască, s'a continuat și sfârșit în spațioasa biserică, care deși arhiplină, n'a putut însă încăpea în ia publicul cel mare de 3—4000 persoane.

În biserică a rostit cuvântarea funebră preotul Ioan Coza, iar iertăciunile protopopul Ioan Serb.

Cântările au fost executate de corul plugarilor sub conducerea învăț. Augustin Ungur.

Tot ce are Somcuta și jurul mai ales a luat parte la acest jalnic conduct. Am remarcat prezența a multora chiar din mari depărtări d. e. Andreiu Cosma din Șimleu, Dr. Coriolan Pop din Oradea-mare, Georgiu Stanciu cu familia din Botiz, Dr. Teofil Dragoș și fratele său Augustin, Gavrilă Barbur, protopopul din Sătmăre etc.

Ajunghând la groapă, în cimitirul unde a fost biserica cea veche, imediat lângă mormântul unchiului său Dr. Victor Marc și a octogenarului Iosif Pop, aici tânărul avocat Dr. Simeon Butean în numele tinerimei, iar Dr. Simon Miksa în numele corpului advocațional au luat ultimul adio dela repausatul.

În vreme ce sîriul era slobozit în groapă coriștii au intonat cu multă jale un cântec funebru ocazional scris și compus de veteranul învățător Elie Pop, un prieten devotat al defunctului.

Fie-i țărâna ușoară!

Lupta dela Oravița.

Turneul electoral al candidatului Gheorghe Pop de Băsești.

D. Gheorghe Pop de Băsești, candidatul nostru, e așteptat și primit pretutindeni cu mare însuflețire.

Astăzi în 23 l. c. am vizitat mai întâi comuna Goruia. Eram cam îngrijorați fiindcă nu aveam informațiuni exacte despre ținuta alegătorilor de acolo, și considerând apucăturile burdiiștilor ne temeam că vom da de multe crengi uscate.

Mare ne-a fost însă bucuria când banderiștii, care ne-au ieșit spre întâmpinare, ne-au informat că toată obștea alegătorilor ne așteaptă cu însuflețire și sunt solidari.

La intrare în comună o patrulă de jandarmi s'a încercat a ne împiedeca intrare, zicând; că numai candidatul are drept să intre în comună iar alegătorii din suită să-l aștepte în capătul satului, până se va întoarce la ei.

Deputații indignați de această pășire ilegală le-au spus că nimeni n'are dreptul să-i împiedece să intre cu candidatul împreună.

Împănății s'au retras cu sfială, și noi am intrat între aplauzele poporului întreg.

Pe platoul dinaintea bisericii ne aștepta bravul preot veteran Matei Popoviciu, cu învățătorul P. Gherga, și toți alegătorii din comună. După cuvintele de bineventare ale preotului, a urmat la cuvânt iubitul nostru candidat.

Alegătorii primeau cu însuflețire vorbele lui și cu strângere de mână făgăduiau pe cinstea lor românească că vor sta cu credință neclintită sub steagul național.

Ne-am depărtat plini de încredere luând calea spre frunțașă comună Secaș. Banderii și cete de tineri și alegători ne întâmpinau, și însoțiți de ei am intrat în comună printre șirele poporațiunii îmbrăcate ca de sărbătoare. Candidatul a fost salutat prin o cuvântare entuziastă a înflăcăratului naționalist Popa Petru, Bernaz, care l'a rugat să-și rostiască vorbirea sa de program.

Badea Gheorghe, adânc emoționat de atâtea dovezi de alipire către cauza națională, și-a ținut discursul de program, arătând însemnătatea actului electoral, și desfășurând mai multe puncte din programul partidului nostru: egala îndreptățire, votul obștesc, dreptul limbei, etc.

După el a mai vorbit părintele Lucaciu, St. Pop, țărânul Ion Vasii, și în sfârșit un frunțaș dintre alegătorii locului, Nicolae Vucu. Acest țărân cu carte bună a arătat manoperele guvernului cu ajutorul de stat față de învățător și cu congrua ce vrea să o dea preoților. A stârnit furtune de aplauze, când a zis: »dela noi plugarii încă ar vrea să ia ce avem mai scump, conștiința națională, dar nu i-o dăm pentru că ajutorul de stat și congrua a pus-o bunul Dumnezeu în brațele noastre muncitoare.«

Toată mulțimea a rămas adânc impresionată și preotul locului cu accente vii a rostit mulțumită candidatului cum și oratorilor și îndemnând poporul să se împrăștie înpace și să țină la inimă povețele primite, a închis adunarea.

De aici am plecat la Ticvaniu-mare. A trebuit să vezi cu ochii acele valuri de iubire și însuflețire ce s'au manifestat pe tot parcursul drumu-

lui, la intrarea, și la sosirea noastră în această distinsă comună. Ferestrele caselor erau împodobite cu covoare frumoase, și tot poporul cu rară însuflețire ne-a așteptat. Șirul lung al banderistilor și suita de sanii au defilat pe piața școlii oprindu-se la tribuna împodobită cu arc triumfal.

Era o privesc înălțătoare cum s'a adunat poporul întreg cu toată tinerimea în jurul tribunei ca să asculte discursurile. Țăranul proprietar Gh. Belea a rostit o prea frumoasă cuvântare de bine venire, rugându-l pe candidat să-și desvolte programul.

Intre ovațiuni nesfârșite începe bătrânul Badea Gheorghe și emoționat până la lacrimi, spune că singur acest moment al vieții sale îl poate considera ca o înaltă satisfacție ce i-a rânduit bunul Dumnezeu după toate luptele vieții sale. Urmează desfășurarea programului și încheie lăudând distinsele virtuți cetățenești și naționale, ce a dovedit acest brav popor, și își exprimă nădejdea că aceste virtuți vor aduce izbânda finală dorită pentru cauza națională.

Adunarea întreagă ca o mare agitată de un vifor puternic îl aclamă cu nespusă iubire și cu toții îi jură credință și alipire.

Adunarea s'a încheiat cu discursurile dlor deputați V. Lucaci și St. Pop. S'a accentuat cu deosebire, ținuta rezervată a unor preoți și învățători, cari conduși de interese personale meschine, se fac dezertori dela postul lor de onoare.

Coresp.

O rușine.

Reproducem din »Drapelul« povestea unei întâmplări cât se poate de urâte. Ea este oglinda clară prin care se văd toate păcatele Carașului.

Un țăran român, amețit de beutura Sătanei, prinde de piept pe un bătrân și cinstit protopop, ca să-l tîrască în noroi — pentru sentimentele lui curate românești... Dela prea marea noastră îngăduință față de toți trădătorii neamului, dela prietănia noastră cu toți domnii dela comitat, trebuia neapărat să ajungem aici.

Lăsăm să vorbiască faptele. Iată ce scrie »Drapelul« :

A ieșit notarul Petrucz cu primarul Ogurin și membrii antistiei în fruntea unei cete de bețivi în calea candidatului, vociferând și inzultând în gura mare, strigând că aici nu au ce căuta.

Ai noștri au răspuns să-și caute de drum, căci dacă nu le place, n'au decât să nu vină la adunare.

Dar notarul Petrucz nu se lăsa.

Striga la oameni să sară la deputați și să-i bată. Pe protopopul Alex. Popovici l-au și prins de piept. Notarul asmuța îndeosebi în contra deputatului Dr. Stefan Petrovici. Dar cetele bete n'au cutezat să se atingă de deputatul nostru.

Era un scandal grozav.

Deputații au cerut dela pretorele Kardhordó, care era de față, să aresteze pe notarul, care instigează mulțimea amețită de beuturi spirituoase.

Acesta însă a răspuns, că notarul Petrucz nu este aici ca notar, ci ca a'egător și în calitatea aceasta este liber a-și manifesta convingerea cetățenească.

Era evident că scandalul înscenat de notar a fost pe placul d-lui pretore.

Intre asemenea împrejurări nici vorbă n'a mai putut fi de ținerea adunării. Spiritele erau prea agitate, decât ca fără primejdia unei vărsări de sânge — pe care ai noștri voiau să o evite cu orice preț — să se poată ținea adunarea.

S'a dat imediat protest la ministru internelor, la prim comitele și vice-comitele comitatului Caraș-Severin.

Astăzi se va prezenta la prim-comite și vice-comite o deputațiune, ca să protesteze contra

acestor abuzuri și să reclame scutul legal pentru libera exerciere a drepturilor cetățenești.

Despre acest incident revoltător vorbim la loc de frunte.

Evident, că nu putem lăsa lucrul întru atâta. Contra notarului furibund și a antistiei comunale din Jitin, vor face cei amenințați cu bătaia, arătare criminală. Deputații vor anunța în dietă violarea imunității lor. Afară de aceea se va aduce chestia în desbatere atât în dietă, cât și în congregația comitatului Caraș-Severin.

O scenă de căință.

Din Ticvaniu mic, au venit la adunarea noastră și vre-o 2—3 simbriași de-ai lui Burdea. Firește, ei vorbiau în gura mare, strigau, amenințau. Gălăgia lor a indignat pe toți oamenii de bun simț, și bravii noștri români erau aproape să-și piardă răbdarea, dacă nu lua cuvântul părintele Lucaciu, să i liniștească.

După cuvântarea părintelui Lucaciu, *preotul gr. or., învățătorul gr. cat.* și alți vre-o câțiva săteni, cari nu erau până-acum cu noi, *au declarat* cu ochii în lacrimi în fața adunării, *că trec pe partea noastră, pentru că nu pot să mai stea între niște oameni fără demnitate și fără rușine.* Adunarea i-a primit cu o căldură frățească.

De-aici, de departe, le trimitem o strângere de mână celor pocăiți

Lista nelegiuirilor.

Un abonent din Greovaț ne scrie: Dela nrul 25 al ziarului d-v. »Tribuna«, nu am mai primit nici unul până acum. Cauza e, că *notarul nu mi-o mai dă, pentru că nu-s omul lor la alegerea dela Oravița.* Du am cerut-o dela d. scriitor al notarului, și el zice, că n'a mai venit...

Pace ori război?

Conflictul austro-sârb.

Pentru ce a plecat contele Forgách?

Situația atât de amenințătoare a zilelor din urmă pare a se fi potolit puțin, întrucât faptul negativ că nici un incident neliniștit nu s'a ivit, poate fi socotit drept un semn de potolire.

O nouă explicare a plecării contelui Forgách din Belgrad ne aduc zările din Pesta. Contele Forgách ar fi plecat pentru că un atentat s'ar fi pregătit împotriva sa. Austria a ținut să-și arate intențiile pacifice rechemând pe contele Forgách, căci în cazul unui atentat războiul ar fi fost inevitabil. Se poate, cine crede...

În scupcina noul cabinet s'a prezintat făcând declarația că *politica lui va fi politica poporului.* Viitorul va arăta înțelesul acestei declarații vagi.

De altfel în Belgrad și în toată Serbia dispoziția războinică e din nou în creștere pe urma încurajărilor din Rusia.

Stârnește îndeosebi mare entuziasm între popor o scrisoare a reginei Elena a Italiei trimisă mamei sale în Cetinje în care spune că în caz că patria sa va fi în primejdie *nici un moment nu va mai purta coroana Italiei!* Cine nu-și dă seama de puterea de agitație a acestui gest!

Cauza conflictului Austro-Sârb.

Ziarul »Neue Freie Presse« scrie în articolul său de fond că adevăratul motiv al

al încordării spiritelor din întreaga Europă a fost din pricina nădejdi ce Serbia își punea în Rusia.

Pe când în Europa toată lumea era convinsă că pacea va fi menținută și Austria era foarte rezervată, în Serbia s'a format un minister pentru cazul unui război și ca ministru de război nu a fost numit generalul Marinovici ci doritorul de război Zivcovic. Și Pasici chiar a căutat să influenteze, ca să poată împedea o înțelegere pacinică cu Austria.

Din pricina numirii acestui minister, mai greu îi va fi Serbiei să obție concesii, decât dacă ar fi u mat o cale pacinică. Austria vrea să se abție dela război, însă dacă Serbia va continua cu înarmările, atunci războiul nu se va putea evita.

Manifestațiuni ostile contra Austro-Ungariei la Petersburg.

Președintele Dumei a declarat unui ziarist că, primirea strălucită a prințului Ferdinand la Petersburg a fost o demonstrațiune în contra Austro-Ungariei. Vizita sultanului Bulgariei e o probă că căintre Rusia și Austro-Ungaria nu există relații cordiale. Bulgaria se va sprijini de aici înainte exclusiv pe Rusia.

Mobilizarea.

Ofițerii în rezervă aparținători corpului al VII-lea de armată din Timișoara au primit fiecare câte două scrisori oficiale. Una din ele cuprinde comunicarea oficială a comandurii că scrisoarea a doua, sigilată, nu se va deschide decât în cazul când adresatul va primi un ordin telegrafic în acest sens.

Până atunci scrisoarea a doua nu poate fi deschisă. Nu mai poate fi îndoielă că este vorba de o apropiată mobilizare în vederea unui război iminent.

Scrisoarea reginei Italiei.

Regina Italiei Elena, a trimis o scrisoare mamei sale Milena în care spune că dela dânsa și Italia pot conta pe tot s rijnul. Scrisoarea reginei, se termină așa: *Fiiți convinși, că în momentul când aș vedea țeara mea și vitejii mei frați în primejdia nimicirii, eu nici un moment n'aș mai purta Coroana Italiei.*

Concesiuni economice Serbiei.

Din cercuri bine informate se vestește că Austro-Ungaria a trimis o notă marilor puteri în care declară că sunt gata pentru lăptarea războiului drept preț de împăcare cu Serbia, a-i face însemnate *concesiuni economice.* Măndrul baron Aerenthal, care până ieri spunea, că monarhia nici de vorbă nu stă cu Serbia, a lăsat-o deci mai domol. Acum e întrebarea dacă va sta Serbia de vorbă cu Austro-Ungaria?

Dela societatea femeilor române.

Conferența dlui prof. N. Dobrescu.

D. Nicolae Dobrescu, profesor universitar, a vorbit Miercuri seara despre: »Introducerea creștinismului la români«.

D-sa a spus că va trata această chestiune din punct de vedere istoric, iar nu dogmatic. Creștinismul la noi datează din timpuri foarte vechi și

Boalele secrete!

surgerea, arderea, atât la bărbați cât și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vindecă foarte repede prin medicamentul »Gonotol«. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. comanda de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. Se capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela Farmacia Salvator în Boma nr. 1 (Slavonia).

la privința introducerii lui la noi, sunt patru pă-
reri. Părintele apostol Scriban a susținut că, cre-
știnismul datează la noi din secolul întâiu, când
a fost propovăduit de apostolul Andrei, în tre-
cerea sa prin țara noastră, în Rusia.

A doua părere susținută de școala ardelenască,
în frunte cu Petru Maior, Samul Clain și Șincai
ar fi că, creștinismul a fost adus în țara noastră
după anul 106 de către coloniștii lui Traian. Di-
mitrie Cantemir, Domnul Moldovei a susținut că,
creștinismul a fost introdus la noi în secolul al
IV-a. Alții susțin că am fi creștinați din secolul
VIII, odată cu bulgarii. Aceasta părere este
totul falsă și în contradicție cu istoria, întru-
cit bulgarii au fost creștinați de frații Metodi
Ciril și cari erau români.

Conferențiarul crede că, am fost creștinați în
secolul al II-lea și aceasta o explică prin bogă-
ția cuvintelor de origină latină, ce există în nu-
mărul lucrurilor religioase ca: biserică, popă,
cruce, pasesimi, paște, mormânt, păgân, etc. Scri-
torul Tertulian în scrierile sale amintește de ase-
meni că, în Dacia au existat creștini în secolul
II-lea.

D. Dobrescu a terminat conferința sa, vorbind
de modul cum creștinismul a pătruns la popoa-
re barbare, care au năvălit în țara noastră, în
secolele veacuri ale erei creștine.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 26 Februarie n. 1909.

Pentru frații din Italia.

Continuăm azi cu publicarea colectelor
ni-au sosit și anume din Jam colectați
prin d. Virgil Tiapu, comerciant; din Slatina
colectați prin doamnele Persida Tirla preo-
tesă și Alexandra Budea învățătoare, din
Covasna purtată din casă în casă de dd.
Nicolae Teculescu și Ioan Bîrla jun. și a
elevilor dela școala dlui învățător Iuliu
Vuia din Comloș.

Elevii dlui Vuia ne trimit banii lor cu
măturul răvășel:

Onorată Redacțiune!

Învățând noi dela bunul nostru învățător nu numai
am și iubire de neam, dupăcum am dat muzeului din
Slatina, monumentului marelui Andrei, gimnaziului din
Slatina și fondului cultural al diecezei, trimitem ajutorul
nostru fraților italieni. Comloșul-mare, în 18 Februarie
1909. Cu stimă: Simeon Costia, Damian Rodean.

la sumele:

Colecta din Jam a dlui Virgil Tiapu
Stefan Draghiciu, învățător 1—
dela copii de școală 3— Avram Nica
p 1— Nicolae Adam econ. 2—
Eselin Popa econ. 1— Gheorghe
neguțător 1— Ioan Adam eco-
2— Avram Gligu 1— Virgil
comerciant 1— Nicolae Babeșiu
—60 Ioan Pervuloviciu econ.
—50 Grigorie Gligu cantor —50
Constantin Cherdu —50 Adam La-
—50 Ioan Babeșiu —50 Iosif
—50 Nicolae Pervulovici —40
Iosif Lazăr —40 Petru Dubovan —40
Gheorghe Munteanu —40 Ioan Panța
—20 Păun Puiu —20 Mateiu Popa
—20 Ioan Maleta —20 Gheorghe
—20 Nicolae Bontea —10 Luțu
Gligu —10 Todor Iencea 1— — cor. 19:40

Colecta din Slatina a doamnelor

Îți cade părul??? N'ai decât să
folosești spir-
tul pentru păr „Petro” a lui Kalka
care e cel mai sigur mijloc în contra căde-
rului părului și a mătrefei. După o folosință de
2—3 zile vom obține
rezultate sigure. Prețul unei sticle cu oesplicare a mo-
dului de întrebuințare în l. română 2 cor. — — —

Persida Tirla și Alexandru Budea, dela
Ioan Tirla preot 2— Alexandru Budea
învățător 1— Weisberger Adolf negu-
țător 1— Mariuța Brad —20 Marinca
Chița —10 Eva Dragoș —20 Văd.
Morar Sofie învățătoare —40 Simion
Carpine —40 Marcu Pop —20 Ioan
Pop —10 Isaiu Vosica —20 Teodor
Pop —20 Ioan Dronca a Iorghi —20
Afinie Crișan —20 Marcu Crișan —20
Petru Crișan —20 Ana Dronca —20
Zorinca Dronca —20 Zorinca Toma
—30 Ioan Budău —30 Reveica Pop
—30 Saveta Dragoș —10 George
Urs —40 Iuliana Ana —10 George
Ana —20 Maria Dragoș —10 Saveta
Moș —20 Terenie Jidoiu —20 Vasile
Pop —20 Ioan Șodina —20 Iosif
Pop —10 Solomon Ispas —20 Caro-
lina Dronca —20 Nicolae Popoviciu
—20 Teodor Pop —20 Carolina Pop
—10 Matei Pop — — — — cor. 10:90

Colecta din Covasna a dd. Nicolae
Teculescu și Ioan Bîrla, dela: Florea
Giuglea 2—, Ioan G. Furtună 2—,
Ioan Cădinescu 2— Ion Nic. Șerban
2— Nicolae Dobros 1— Nicolae Te-
culescu 1— Ioan Bârlă (june) 1—
Ioan I. Furtună 1— Toma Furtună
1— Constantin Cășunean 1— Radu
Husar 1— Ioan G. Manole 1— Ioan
C. Stefan 1— N. Vlaicu 1— G. Matei
1— Șerban (Zagon) 1— I. Cojan 1—
Nicolae Vrancean 1— Nicolae Popica
1— Constantin N. Furtună 1— Da-
niil Perța 1— Dumitru Sorescu 1—
Ioan C. Furtună 1— Dumitru Ciangă
1— George Leu 1— văduva P. Leu
1— Ioan Bârlă (senior) 1— Nicolae
Manea 1— Radu Mariu 1— văd. Ma-
ria Condrea —40 Oprea Lazăr 1—
George Bârlă 1— Nicolae Lazăr 1—
George Papuc 1— Ioan Neguț 1—
Nicolae Zborcea 1— Avram Teacă 1—
Constantin Voicilă 1— George Mariu
1— Pavel Ciurea 1— Ioan Rusu 1—
Stoian Bârlă 1— Niagu Cimpoiș 1—
Alexe Urzică 1— Alexe P. Enea 1—
George N. Urzică 1— Ioan Vl. Brașo-
vean 1— Ioan Al. Coznea 1— Ion
Trandafir (junior) 1— Constantin N.
Șerban 1— George I. Muntean 1— Ni-
colae Oltean 1— Dumitru Manole 1—
Ioan I. Manea 1— Văd. Floarea Fur-
tuna —20 Oprea Furtuna —80 Ioan
Dobros —40 Gheorghe Mandea —40
Pavel Sandulea —30 Nicolae Neguț
—70 Ioan Cășunean —40 Iordache
Pepica —40 Nicolae Muntean —40
Ion Șerb. Sarescu —40 Ioan Zice —30
Gheorghe Barab —30 Nicolae Jure-
bița —40 Florea Papuc —40 Alexe
I Enea —50 Gheorghe Popica —40
Ioan Enea —40 Alexe G. Enea —80
Dragomir Oltean —40 Manea Papuc
—40 Nicolae N. Coznea —20 Re-
veica Jiuga —40 Moise Muntean —20
Glig. Moisac —40 G. Oltea —40 I.G.
Furtună —40 Apostol Ungurean —50
I. Mircea —50 Nicolae Urzica —40
Gheorghe Cășunean —20 Gheorghe
Ionescu —40 Pavel Moldovan —20
Ioan Major —20 Petru Bârlă —50
Radu Grigoriu —40 Staicu Oltean
(sen.) —60 Constantin Papuc —40
Ioan Papuc —40 Nicolae Sandulea
—40 Gheorghe Balea —60 Floarea
I. Nițiu —40 Nicolae Furtuna —60
Ioan C. Furtună —20 Atanasie Perța
—20 Radu Furtună —30 Constantin
Vlaicu —20 Ioan Găvănean —40 Ni-
colae Guiu —20 Vasile Crețiu —20
Ioan Coznea —20 Ioan Lazăr —20
Ioan Timar (jun.) —20 Simeon Lungu
—40 Alexandru Ciucan —40 — — — cor. 77:40

Colecta elevilor Simeon Costia și
Damian Bodean dela colegii lor,
Iuliu Vuia învățător 2—, Damian Bo-
dean, Petru Olărescu, Nicolae Eremia,
Nicolae Laica, Ștefan Bugari, Iulian
Stanciu, Petru, Dogari, Bucur Dragu-
escu, Iulian Dogari, Pantelie Stanciu,
Vasile Pascu, Vichente Drăgulescu,
Nicolae Muntean, Ion Târnovean, P.
Barbu, Petru Cristea, Ioan Bugari,
Ștefan Văcărescu, Părtene Șebeșan,
Todor Chiroi, Gheorghe Tolcia, Ro-
mul Stanciu, Antone Voina, Petru
Gropșorian, Gheorghe Bălu, Iosif
Despi, Nicolae Eremia, Gheorghe Cum-
pănași și Vichente Polverejan, cu câte
—10, Petru Bucurescu și Milente
Stanciu, cu câte —20, Aurilă Rodian
—16. — — — — — 5:46

Total	113:06
Listele noastre precedente	3026:62
Laolaltă	3139:68

— **Un bust pentru Hașdău.** După
inițiativa dlui D. Ștefănescu, primarul ora-
șului Cămpina, mai multe persoane din acest
oraș au hotărât să ridice un monument lui
Bogdan Petriceicu Hașdău. Un comitet s'a
constituit din care fac parte dd. Cincinat
Pavelescu și avocatul S. Dimitrescu pentru
a aduna fondurile necesare. Primăria a iscă-
lit suma de 500 de lei. Bustul va fi exe-
cutat de cunoscutul sculptor Oscar Spaethe
și va fi așezat în grădina publică din Cămpina.

— **O propunere cuminte.** Ni-se scrie,
că d. Aurel Nistor, însuflețitul și harnicul
preot tînăr din Arpatac, a propus în con-
ferința preoțiască a tractului Treiscaune, ca
fiecare preot din tract să fie obligat a să
înscrie cel puțin membru ordinar la Aso-
ciațiune. Propunerea d-lui Nistor a fost pri-
mită în unanimitate și s'a hotărât că ea să
se aducă la cunoștință tuturor conferințelor
preoțești din arhidieceză.

Sperăm, că frumoasa propunere a dlui
Nistor va fi primită în toate părțile. Asocia-
țiunea este cea dintâi societate culturală
a românilor din Ungaria, și preoții sunt cei
dintâi chemați să o sprijinească, cu banul
și cu sufletul de-opotrivă.

În acelaș timp îndemnăm cu căldură și
pe preoții și chiar pe învățătorii din dieceza
Aradului să se ocupe și ei în conferințele
lor de propunerea dlui Nistor, și să se gru-
peze în jurul Asociațiunii din Arad.

— **Pungășiile unui ziar jidovesc din Bu-
covina.** Ziarul ovreiesc »Czernowitzer Allge-
meine Zeitung«, a publicat alaltăieri o ediție ex-
traordinară spunând că nu războiul între Austria,
Serbia și Rusia e iminent. Prin știrea asta pre-
țurile cerealelor la bursa din Cernăuț s'au ridicat
în mod extraordinar și în câteva ceasuri mării
negustori jidani au câștigat sume enorme. Pro-
curorul a dat judecății pe redactorul responsabil
al ziarului gheșeftar care a căutat să mărească
câștigul coreligionarilor săi.

— **Sășii și instrucția economică populară.**
În Sibiu s'a întrunit »Kreisausschuss«-ul sășesc
local pentru a lua o hotărîre față cu noul proiect
al guvernului pentru instrucția populară econo-
mică, proiect ajutor pentru autonomia bisericii
săsești. Dar pentru a noastră nu-i vătămător?

**Săpun de crin, pudră de crin, prepa-
rate cozmice de prima calitate.**

Mijloc probat pentru îndepărtarea pi-
struelor, alunițelor, și pentru creparea
pielei și a mănecărimii de piele. **Scu-
tit prin lege.** — — — — —

Prețul unui borcanel de cremă de crin 1 cor.

» unei bucăți » săpun » » 1 »
» » cutii » pudră » » 1.20 »

Se pot căpăta dela farmacia la „Vulturul
negru” alui Kalka Emil din Timișoara-
Cetate (Temesvár-Belváros). Nr. telef. 645

— **Alegerile dela »Uniunea studenților români«.** Ni-se scrie: Societatea centrală a studenției românești din București »*Uniunea studenților români*« și-a conplectat Duminecă comitetul. A reușit cu mare majoritate lista elementelor naționaliste. Iată numele noilor membri în comitetul »Uniunii«: D. V. Anghel, P. N. Stanciu, N. Dicescu I. Mihail și Mircea Russu. Noul comitet și-a început deja activitatea cu mare rivnă, ținând aproape zilnic ședințe și discutând chestii de mare importanță pentru viața studenției românești.

— **Un cântec și o căsătorie.** Ziarele din București ne istorisesc povestea mișcătoare a unei căsătorii. Dșoara Aurelia Constantinescu era fata cea mai frumoasă din toată mahalaua. Cu toată frumusețea ei, ea părea rece și lipsită de sentimente, încât prietenele ei o numeau: »frumoasa Aurică nu are inimă«. Cuvântul acesta se desminți însă într'un mod eclatant. Frumoasa Aurică făcu cunoștința unui tânăr orb dela »Vatra Luminoasă«. Era un viorist care cu cântecul de vrajă al vioarei, cu prilejul unei vizite la familia dșoarei, cuceri inima frumoasei Aurică. Curând se hotărî căsătoria și în ciuda împotrivirii rudelor dșoara Constantinescu deveni mireasa dlui Tudor Părlivie, cel dintâiu orb dela »Vatra Luminoasă« care se căsătorește.

— **Rectificare** Ni-se cere să publicăm următoarele: Pentru orientarea publicului celitor referitor la știrea apărută sub titlul »Un inconștient« vin a declara, că în polemii cu »Știe tot« nu mă dimit, ci li voi da ocaziue să și dovedească afirmările sale în procesul de presă, care i l-am și intentat. Bătănia, în 26 Februarie 1909. Simeon Cornean, paroh.

— **Simpatiile prințului Gheorghe.** Ar fi de mirat că principele moștenitor al Serbiei să nu fie o natură războinică, când simpatiile tânărului principe se îndreaptă spre Napoleon I, Anibal, Iuliu Cesar, Alexandru cel mare, principele Eugeniu de Savoia și Carol al XII. Afară de aceasta profesorul principelui Gheorghe afirmă că elevul său mai are o deosebită dragoste pentru științele matematice. Principele ar fi cetit toate lucrările științifice ale d-lui Poincaré. Principele ar mai fi un mare admirator al literaturii rusești și se înnebunește după romanele lui Tolstoi, Gorki și Turghenieff.

— **Dr. Romulus I. Papp** aduce la cunoștință, că și-a deschis cancelaria advocațială în Oradea-mare Tisza Kálmán-tér Nr. 3.

— **Hymen.** Ni-se anunță cununia dlui Ioan Bârlea cu dșoara Ileana Vlad din Seliște care s'a ținut la 18 Februarie în Botiza (Maramurăș).

Drept răscumpărare a învțărilor de nuntă dl Bârlea a predat vicarului Tit Bud 10 cor., cu destinația de a se conferi acelor învățători cari vor dovedi mai mult progres în instruirea analfabeților.

— **Declarație.** »La petrecerea aranjată în 23 c. de un jidan din Teiuș în șirul aranjerilor figurează și numele subscrișilor. Noi nici când nu ne-am dat învoirea de a ne pune numele nostru în acele învțări, deci declarăm aceasta de o apucătură ordinară ovreiască«. Dr. Ilarian Rusan, T. L. Bitea.

x Cel mai renumit atelier fotografic pentru fotografii artistice moderne în haine de bal este atelierul lui Kossak József, fotograf de curte ces. reg. și cam. în Arad, str. Weitzer J. Nr. 3. Numărul telefonului 657.

x La boala începătoare a mațului orb dimineața pe stomacul gol să bei un jumătate păhar de apă amară naturală Frantz Josef, care e cel mai sigur și mai bun laxator. Are acel avantaj, că nu este stricător stomacului și mațelor și folosindu-l zilnic totuși are efect eminent.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Ședința Camerei.

Budapesta, 26 Februarie.

În ședința de azi s'a votat după cetirea a treia proiectul contingentului militar.

S'a discutat pe urmă proiectul reformei impozitelor. Discuția a fost neînsemnată și amostă. După observațiile dlor Polónyi Mezőffy, Pető și răspunsul dlui Wekerle s'au votat toți articolii în discuție.

Ședința s'a ridicat la ora 2.

Economie.

Piața de cereale din Arad.

26 Februarie

Încet-încet vremea să face tot mai dulce. Acum numai nopțile sunt reci. Ziua-i destul de cald, potrivit pentru sămănături.

Tendința târgului e solidă. Prețurile să urcă mereu. Să speră însă că ele în curând vor începe să scadă.

S'au vândut azi:

grâu 1500 mm.	13.20—
cucuruz 400 mm.	6.50—
săcară	9.50—60
ovăs	7.70—80
orz	7.50—60

Piața de bucate din Aradul-nou în 23 Febr

S'au vândut pe piața de azi:

100 măji metrice de grâu	12.80—13.—
200 păpușoi (cucuruz)	6.30—40.—
săcară	9.60—
ovăs	7.00—
orz	7.80—

în Preț le ucoroane la câte 50 de kgr.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 19 Februarie 1909.

Grâu pe Aprilie 1909	25.62—25.64
Săcară pe Aprile	18.30—18.32
Cucuruz pe Maiu	14.56—14.58
Ovăs pe Aprilie	17.18—17.20

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou

De Tisa	— — —	26 K.	55—26 K.	85 fil.
Din comitatul Albei	—	26	> 15—26	> 50
De Pesta	— — —	26	> 20—26	> 55
Bănățesc	— — —	26	> 50—26	> 80
De Bacica	— — —	26	> 30—26	> 70
Săcară	— — —	19	> 70—19	> 90
Orzul de nutreț, evalit. I.	17	> —	17	> 20
> > calitatea a II.	16	> 50—16	> 80	
Ovăs	> > I.	17	> 55—18	> —
> > > II.	17	> 25—17	> 55	
Cucuruz	— — —	14	> 05—14	> 25

BIBLIOGRAFII.

A apărut și se află de vânzare la librăria »Tribunei«:

„Impresii de teatru din Ardeal“

de Zaharie Bîrsan.

Recomandăm cu căldură acest frumos și interesant volum, în care se afirmă cu o nouă putere talentul simpaticului nostru artist.

Prețul 2 coroane.

Plus 20 fileri porto.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare următoarele cărți:

Spiritul critic în cultura românească, de Ibrăileanu prețul 2 cor., + 10 fil.

În lumea dreptății de nuvele și schițe, Ioan Al. Brătescu Voinești 2 cor., + 10 fil.

Legenda funigilor, poem dramatic în 3 acte de St. O. Iosif și D. Anghel 1 cor., + 10 fil.

Demonul, poemă tradusă din rusește de Ioan R. Rădulescu 1 cor., + 10 fil.

Revista »Viața Românească« Nr. 12. 2.— + 10 fil.

Sentinela cântărilor bisericesti române compusă de Terentius Bugariu, preot miltar. Prețul 20 cor., plus 30 fi., porto.

Neamul românesc în Basarabia de N. Iorga cor. 250 plus 10 fileri porto.

Din bibliotecă românească Socec următorii nr. 32—34 Vlaicu-Vodă, dramă în 5 acte, versuri, de A. Davila 80 fil. plus 10 file: i porto.

Nr. 35 Ioan Prostul, poveste de Tolstoi, trad. de G. Carp, 30 fil., plus 5 fil.

Nr. 36 Sicilia, descriere de călătorie, Guy de Maupassant, trad. de Mândru 30 fil. plus 5 fil.

Din biblioteca pentru toți următorii nr:

Nr. 403 M. Kogălniceanu: Acte, scrieri, tinerețe, discursuri. 30 fil., plus 5 fil.

Nr. 405. W. Korolenko, Nuvele siberiane. 30 fil. plus 5 fil.

Nr. 406. A. I. Odobescu, Mihnea-Vodă cel rău și doamna Chiajna 30 fil. plus 5 fil.

Nr. 407. Atacul morii și Inecul, trad., de C. Lecca 30 fil. plus 5 fil.

Nr. 412. Swatopluck cech, cântecele sclavilor 30 fil. plus 5 fil.

Nr. 415—416. Mihail Kogălniceanu, Imbunătățirea soartei țăranilor 60 fil. plus 10 fil.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare în vista »Viața românească« Nr. 1. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

»Unirea principatelor« 1859 povestită românilor de N. Iorga. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Verzi și uscate, Iodoform cu o prefață de D. Urechia. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Educația sexelor ediția II. de Dr. Ereclie Sorian. Prețul 1 cor. 50 fil. + 20 fil. porto.

Poezii alese de Gh. Crețeanu, Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Cântece din popor de P. Ciorogariu. Biblioteca Socec Nr. 42—44. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Unirea — 24 Ianuarie 1859 de P. Păscaru, prof. univ. Bibl. Socec Nr. 48—50. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

A apărut »Primăvara« revistă științifică literară Nr. 1. cu următorul sumar: M. Sadoveanu, Cântecul amintirii. I. Minulescu, Înainte (poezie). Constantin Marino, Datorie. Elena Farago, Din prileagul lui II (poezie). Sp. Popescu, Vornic Radu Rosetti, Rescriptul din 1 Noemvrie (st. 1787. D. Anghel și St. O. Iosif, Carmen Sălarie (poem istoric). H. Sanielevici, Clasificarea literară. A. Stavri, Copil sărman (poezie). D. Patrașcanu, În tren. D. Drughicescu, Cronica pedagogică. Dr. N. Leon, Cronica științifică. Antonescu, Cronica artistică. I. G. Duca, Cronica externă. G. Tofan, Scrisori din Bucovina. I. Rușirianu, Scrisori din Ardeal. P. Nicanor & C. Miscellanea. S. P. Recenzii. Revista revistei. Compiler, Mișcarea intelectuală în străinătate. Bibliografie. Redacția și administrația. Iași, Buch.

Redactor responsabil Constantin Savu

Editor proprietar Gheorghe Nichin.

AVIZ.

Supraveghetor harnic, bune referențe, priceput în viticultură și gospodărie, se ocupă la vie mare în România. Leafă lunară 100—150 lei. Adresa: Inginer I. Săstru, str. Mircea Vodă 42 bis. București.

CONCURS.

La nouînființatul „Institut de Credit și de Economii ca societate de acții în Mehadia“ e de ocupat din 1 Martie a.c. postul de **contabil** pe lângă un salar lunar de 100 cor. După 3 ani dela înființare contabilul are drept și la tantiema statutară.

Reflectanții au a dovedi prin atestate legale, că sunt absolvenți de școli comerciale și că au o înșirare praxă în ramura contabilității de bancă.

Preferiți vor fi cei cu o praxă mai îndelungată, cărora direcțiunea institutului e aplicată a le statoni eventual și salar mai mare.

Mehadia, în 22 Febr. 1909.

Direcțiunea

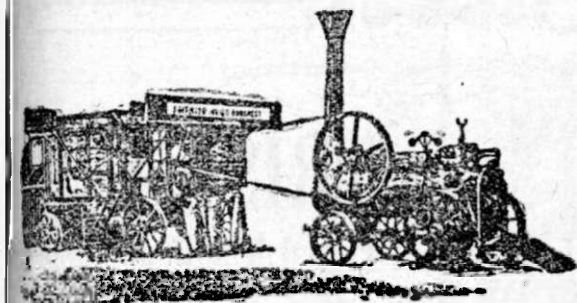
„Institutului de Credit și Economii ca societate pe acții în Mehadia“.

DEBRECZENI LAJOS

reparator de mașini

Oradea-mare — Nagyvárad

— Kolozsvári ut 29/43. —

Primește repararea tehnică a orice soi de mașini economice, motoare mănate cu aburi, gaz, petrol, benzin, oleu brut, motoare absorbitoare de gaz, precum și aranjamentul de mori cu rețuri ieftine și pe lângă condițiuni de platire favorabile.

Schmidutz József

fabricant de instrumente muzicale și magazin de tot soiul de instr. muzicale.

KULA (comit. Baci).

Se capătă: Violine, goarne, harmonice, tambure și cele mai bune gramofone precum și orice instrumente muzicale.

Primesc repararea a orice solu de instrumente muzicale cu prețuri ieftine și pe lângă garanție. Țin în depozit violine și cimbele fabricate în țară și strălucite precum și coarde de oțel englez pentru tambure.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat la 1880.

Reinhold ZOLLER

mălestru mecanic
FEHÉRTÉPLOM
Schillergasse 8.
lângă „Burg“.

Iși recomandă on. public din

loc și provincie marele său atelier mecanic unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete.

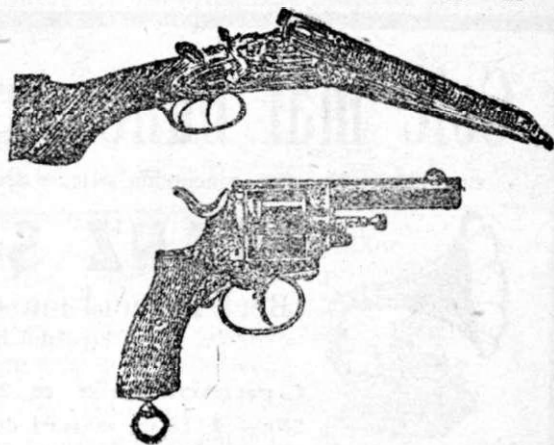
Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratic de mașini și biciclete.

— — Prețuri moderate, serviciu prompt. — —

Cu plătire în rate!
arme de vânători,
* * revolvere. * *

— Mare asortiment, — la
IOAN KALENDA,
în Oradea-Mare, (Nagyvárad)
lângă biserica Holdaș. Telefon pentru comitat 245.

E o noutate
de senzație
pentru
menagere!

Măngălăul meu patentat

care face revoluție în menagi și devine indispensabil în orice casă. Inmanuarea lui e simplă și ușoară, încât îl poate inmanua fără oboseală și o fetiță de 14 ani.

Măngălăul meu nu rupe rufe, se — lucrează cu el curat și frumos. —

Il expediază inventatorul

KELEMEN MÁRTON

strungar artistic

— Győr, Andrássy-ut 24. —

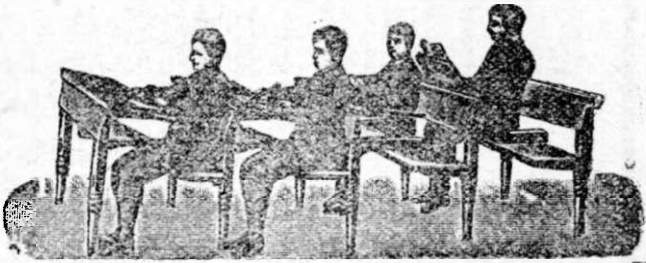
Catalog gratuit și porto-franco.

Bănci

de școală

de diferite sisteme, mai ales se recomandă cele solide și ieftine, bănci de școală cu două locuri de șezut

Patent Pfarrer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanță minimală, călimar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors banca, prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șapte mărimi. Modela se trimite la dorință. Bănci de probă sunt în atelierul de măsur al lui

Nagyszeben, Elisabethgasse 53.

Wilhelm Connerth.

Bucuria părinților!

Numai există tusă măgărească!

Incercați și cumpărați o sticlă

SIRUP DE PIEPT PENRTU COPII.

Are efect surprinzător!

Tusa măgărească în câteva zile înceată. La boala de plumâni domolește tusa, ușurează respirația, la bronchită și la catarul de plumâni oprește tuberculoza.

Copiii după folosirea Sirupului de piept pentru copii capătă apetit bun și fața li-se îmbujorează. — Se poate căpăta la preg.:

Horváth Mátyás, farmacist

la »Öranyal« farmacie și laborator medical.

S z a b a d k a, Zombori-ut nr. 31. — — — Telefon nr. 4-69.

Prețul unei sticle originale 1 Cor. 40 fil.

Veritabil numai dacă pe vigneta se vede subscrierea mea. — Se alătură și modul de întrebuințare.

Comandele din provincie se execută la aceeași zi cu conștiințiozitate. — În timp scurt am primit dela părinți sute și sute de epistoale de recunoștință. La cumpărare să fiți precauți, cerând Sirupul de piept pentru copii veritabil alui Horváth, dacă nu aflați, altceva să nu primiți.

